

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 24 mars 1943 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1943/44 under riksstatens sjunde huvudtitel, avseende anslagen inom finansdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Finansdepartementet.

1:o) **Finansdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under sjunde huvudtiteln (punkt 1, sid. 1—3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1943) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för finansdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44, dels ock till Finansdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 472,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 460,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en förstärkning av departementets regeringsrättsbyrå på sådant sätt, att en tillfälligt tjänstgörande extra föredragande bibehålles under hela nästa budgetår. I anslutning till detta förslag har anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uppräknats med 11,000 kronor och anslagsposten till rörligt tillägg med 1,000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

- att riksdagen må
- a) godkänna följande avlöningsstat för finansdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	255,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	142,000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	51,000
		Summa kronor 472,000;

b) till *Finansdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 472,000 kronor.

2:o) **Finansdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 3) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Finansdepartementet*: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 52,000 kronor.

Allmänna centrala ämbetsverk m. m.

3:o) **Kammarkollegiet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 3—5), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär annan ändring än att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med hänsyn till förväntade löneklassuppflyttningar höjts med 1,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för kammarkollegiet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	258,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	87,000
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	50,000
		Summa kronor 395,000;

b) till *Kammarkollegiet*: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 395,000 kronor.

4:o) **Kammarkollegiet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 6) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarkollegiet: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 36,000 kronor.

5:o) **Statskontoret: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, sid. 6—8) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statskontoret, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44, dels ock till Statskontoret: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 604,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 591,000 kronor.

Viss i anledning av statskontorets ökade arbetsuppgifter vidtagen personalförstärkning av ämbetsverkets fondbyrå, pensionsbyrå och tryckeriexpedition har för nästa budgetår ansetts påkalla en höjning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 12,000 kronor. Anslagsposten till rörligt tillägg har i anslutning härtill uppräknats med 1,000 kronor.

Därest det vid ordnande av den militära förvaltningsorganisationen skulle befinnas lämpligt att, på sätt vid remissbehandlingen av 1941 års militära förvaltningsutrednings betänkande av flera myndigheter föreslagits, till statskontoret överflytta handläggningen av pensionsärenden beträffande reservstats- och reservpersonal — vilka nu handläggas å pensionskontoret inom arméförvaltningens civila departement — torde ett ökat anslagsbehov uppkomma för statskontoret. I det ovissa läge, vari frågan vid statsverkspropositionens framlämnande befann sig, ansågs lämpligast att icke då äska medel för ändamålet. I händelse förslag om sådan överflyttning framlades under riksdagens lopp förutsattes att i stället bemyndigande samtidigt skulle inhämtas av riksdagen att med erforderligt belopp överskrida statskontorets icke-ordinariepost.

Förslag om överflyttande till statskontoret av handläggningen av ärenden angående pension åt reservstats- och reservpersonal har numera framlagts i propositionen nr 180, däri föredragande departementschefen förklarat sig i annat sammanhang ämnat återkomma till frågan om bemyndigande att av denna anledning med erforderligt belopp överskrida den i förslaget till avlöningsstat för statskontoret för nästa budgetår upptagna icke-ordinarie posten.

Under erinran härom får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statskontoret, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Utskottet.

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	308,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	220,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	76,000

Summa kronor 604,000;

b) till *Statskontoret*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 604,000 kronor.

6:o) **Statskontoret: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, sid. 9 och 10) föreslagit riksdagen att till *Statskontoret*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 110,500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 99,500 kronor.

För nästa budgetår har den i statskontorets omkostnadsstat upptagna anslagsposten till publikationstryck på grund av statsliggarens utvidgning till att omfatta jämväl fjärde huvudtiteln uppräknats med 10,000 kronor. Kostnaderna för bränsle, lyse och vatten ha beräknats till ett med 1,000 kronor förhöjt belopp, varjämte delposterna till förvaring i riksbanken av värdehandlingar och till besiktning och värdering av fastigheter uppräknats med vardera 500 kronor.

Å andra sidan har anslagsposten till reseersättningar minskats med 500 kronor och det till expenser för annat än eget behov avsedda beloppet med likaledes 500 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statskontoret*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 110,500 kronor.

7:o) **Kammarrätten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, sid. 10—15) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kammarrätten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44, dels ock till Kammarrätten: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 785,000 kronor.

I gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 700,000 kronor, varav 233,000 kronor anvisats under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Med bifall till Kungl. Maj:ts därom i propositionen nr 2 framlagda förslag har innevarande riksdag beslutat inrättande från och med den 1 mars 1943 av en extra division vid kammarrätten och vidtagit därav påkallad ändring i kammarrättens personalförteckning varjämte riksdagen medgivit, att förenämnda anslagspost finge under löpande budgetår överskridas med högst 25,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås icke andra ändringar än sådana, vilka betingas av riksdagens förenämnda beslut. Merkostnaderna under avlöningsanslaget

uppskattas till 85,000 kronor, varav 1,200 kronor, utgörande arvode åt ordföranden på den nya divisionen, faller på avlöningsstatens arvodespost, 73,800 kronor på icke-ordinarieposten samt 10,000 kronor på posten till rörligt tillägg.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för kammarrätten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	367,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	15,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	306,800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	96,000
Summa kronor		785,000;

b) till *Kammarrätten*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 785,000 kronor.

8:o) **Kammarrätten: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 15) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 31,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarrätten*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

9:o) **Kammarrätten: Kammarrättens årsbok.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 15) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarrätten*: *Kammarrättens årsbok* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

10:o) **Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 10, sid. 16—20) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statistiska centralbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44, dels ock till Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 445,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 424,500 kronor.

För nästa budgetår har anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie tjänstemän höjts med 18,200 kronor, avseende lönekostnaderna för personalen vid det jämlikt beslut av 1942 års riksdag (propositionen nr 300, skrivelsen nr 365) inrättade centrala bilregistret, som förlagts till centralbyrån. Vidare har anslagsposten till rörligt tillägg uppräknats med 2,300 kronor.

Utskottet.

Utskottet har uppmärksammat, att besparingsberedningen den 4 januari 1943 avgivit en promemoria angående den statliga statistikens organisation m. m. och däri beräknat, att en besparing av 200,000 kronor i de årliga kostnaderna för nämnda statistik skulle kunna åstadkommas. Såsom en följd av promemorian ha, enligt vad som framgår av beredningens slututlåtande, vissa begränsningar i statistiska publikationer åstadkommits, varjämte överenskommelser träffats om förenkling och rationalisering av arbetet inom vissa statistikgrenar. I övrigt är promemorian beroende på Kungl. Maj:ts prövning.

I anslutning härtill har utskottet velat framhålla önskvärdheten av att kostnaderna för den statliga statistiken i görligaste mån nedbringas och att jämväl frågan om en begränsning av statistikens omfattning med hänsyn till dess ändamålsenlighet blir föremål för fortsatt uppmärksamhet.

Mot Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag har utskottet icke funnit någon anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statistiska centralbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor	295,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	93,700
3. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	56,300
	Summa kronor	445,000;

b) till *Statistiska centralbyrån*: *Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 445,000 kronor.

11:o) **Statistiska centralbyrån: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, sid. 20 och 21) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 163,300 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 132,500 kronor.

12:o) **Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhåll.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 21) och under erinran, att ifrågavarande anslag i gällande riksstat under benämningen Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhållande uppförts med samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhåll* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

13:o) **Riksräkenskapsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 13, sid. 21—24) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för riksräkenskapsverket, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för riksräkenskapsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44, dels ock till Riksräkenskapsverket: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 705,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 695,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag till ändringar i personalförteckningen för riksräkenskapsverket betingas av avgång från övergångsstaten av två revisorer i lönegraden A 22.

Beträffande avlöningsstaten föreslås att anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän uppräknas med 10,000 kronor. Kostnaderna för den förstärkning av riksräkenskapsverkets personal, som föranletts av krisförhållandena, avses liksom hittills skola bestridas från ett särskilt krisanslag och ingå sålunda icke i beräkningarna av medelsbehovet under förevarande anslag.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1943 förordade ändringar i personalförteckningen för riksräkenskapsverket;

b) godkänna följande avlöningsstat för riksräkenskapsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	490,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	123,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	92,000

Summa kronor 705,000;

c) till *Riksräkenskapsverket: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 705,000 kronor.

14:o) **Riksräkenskapsverket: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 14, sid. 24 och 25) föreslagit riksdagen att till Riksräkenskapsverket: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 126,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 113,000 kronor.

För nästa budgetår ha de i riksräkenskapsverkets omkostnadsstat ingående utgiftsposterna till bränsle, lyse och vatten samt till övriga expenser för annat än eget behov uppräknats med 1,500 kronor respektive 12,000 kronor. De särskilda uppbördsmedlen ha å andra sidan upptagits till ett med 500 kronor förhöjt belopp. Vid dessa beräkningar har hänsyn icke tagits till vissa av krisläget föranledda utgifter, vilka ansetts böra i stället belasta det under föregående punkt omnämnda särskilda krisanslaget.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Riksräkenskapsverket: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 126,000 kronor.

15:o) **Riksräkenskapsverket: Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 15, sid. 25) föreslagit riksdagen att till Riksräkenskapsverket: Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m. för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 110,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår upptaget med samma belopp.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att jämväl för nästa budgetår ett krisanslag till avlöningar och omkostnader vid riksräkenskapsverket anvisas vid sidan av de ordinarie avlönings- och omkostnadsanslagen. De extra avlöningskostnader, som skulle belasta detta anslag, ha beräknats efter oförändrade grunder till 105,000 kronor. Därjämte har medelsbehovet för omkostnader under anslaget beräknats till 5,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Riksräkenskapsverket: Förstärkning av riksräkenskapsverkets administration m. m.* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 110,000 kronor.

16:o) **Statens lönenämnder: Avlöningar. Statens lönenämnder: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 16 och 17, sid. 25 och 26) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Statens lönenämnder: Avlöningar* 81,000 kronor;
- b) till *Statens lönenämnder: Omkostnader* 7,000 kronor.

17:o) **Statens krisrevision: Avlöningar. Statens krisrevision: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkterna 18 och 19, sid. 26 och 27) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag anvisa till Statens krisrevision: Avlöningar 335,000 kronor och till Statens krisrevision: Omkostnader 55,000 kronor.

Ifrågavarande båda anslag äro å riksstaten för innevarande budgetår uppförda, det förstnämnda med 280,000 kronor och det sistnämnda med 40,000 kronor.

Under nästa budgetår förutsättes krisrevisionens verksamhet komma att bibehållas i sin nuvarande omfattning. Av det under avlöningsanslaget äskade beloppet avses 50,000 kronor till arvoden åt ordföranden och ledamöterna, 245,000 kronor till avlöningar åt revisionens tjänstemän samt 40,000 kronor till ersättning åt experter och sakkunniga. Under omkostnadsanslaget beräknas 25,000 kronor till reseersättningar och 30,000 kronor till expenser.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Statens krisrevision: Avlöningar* 335,000 kronor;
- b) till *Statens krisrevision: Omkostnader* 55,000 kronor.

18:o) **Valutakontoret: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, sid. 28 och 29) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Valutakontoret: Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

19:o) **Valutakontoret: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, sid. 29) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 80,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Valutakontoret: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

Skatte- och kontrollväsen.

20:o) **Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generallullstyrelsen. Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten. Tullverket: Omkostnader. Kontrollstyrelsen: Avlöningar. Kontrollstyrelsen: Omkostnader. Kontrollstyrelsen: Kontroll å tillverkningsavgifter. Kontrollstyrelsen: Granskning av systembolagens ekonomiska förvaltning.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkterna 22—28, sid. 29—31) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

21:o) **Mynt- och justeringsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 29, sid. 31—34) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för mynt- och justeringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44, dels ock till Mynt- och justeringsverket: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

Ifrågasvarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 482,300 kronor.

För nästa budgetår föreslås anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal sänkt med 6,000 kronor, huvudsakligen på grund av personalminskning med en tjänsteman i lönegraden Ex 20. Anslagsposten till rörligt tillägg har vidare nedräknats med 1,300 kronor. Å andra sidan föreslås, med hänsyn till den forcerade mynttillverkningen, att anslagsposten till avlöningar till verkmästare, förmän och arbetare höjes med 25,000 kronor. Nettoökningen å anslaget skulle sålunda uppgå till 17,700 kronor.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

- att riksdagen må
  - a) godkänna följande avlöningsstat för mynt- och justeringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 102,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 41,300

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	57,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	25,000
5. Avlöningar till verkmästare, förmän och arbetare, <i>förslagsvis</i>	»	275,000
Summa kronor		500,300.

Särskilda uppbördsmedel:

Ombudsarvodet	kronor	300
Nettoutgift kronor		500,000;

b) till *Mynt- och justeringsverket*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

22:o) **Mynt- och justeringsverket: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 30, sid. 34 och 35) föreslagit riksdagen att till Mynt- och justeringsverket: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 78,500 kronor.

Ifrågavarande anslag är å riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 72,500 kronor.

Med hänsyn till den forcerade mynttillverkningen beräknas för nästa budgetår en ökning i medelsbehovet för expenser med 6,000 kronor.

Härutöver ha en del nyanskaffningar av maskiner anmälts kunna bli erforderliga. Med hänsyn till det ovissa läge, vari denna fråga befinner sig, har emellertid medel för ändamålet icke äskats av riksdagen. Därest så trängande behov av maskinanskaffning framdeles skulle uppkomma, att riksdagens prövning icke hinner avvaktas, förutsättes desamma få tillgodoses med anlåtande av till Kungl. Maj:ts förfogande eljest stående medel.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Mynt- och justeringsverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 78,500 kronor.

23:o) **Avsättning till bankinspektionens fond. Avsättning till fondinspektionens fond. Jordbrukskassetillsynen: Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 31—33, sid. 35) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Avsättning till bankinspektionens fond* ett förslagsanslag av 75,000 kronor;

b) till *Avsättning till fondinspektionens fond* ett förslagsanslag av 15,000 kronor;

c) till *Jordbrukskassetillsynen: Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond* ett anslag av 40,000 kronor.

24:o) **Jordbrukskassetillsynen: Förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, sid. 35 och 36) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 25,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukskassetillsynen: Förstärkning av jordbrukskassetillsynens fond* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

25:o) **Avsättning till sparbanksinspektionens fond.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, sid. 36), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till sparbanksinspektionens fond* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 105,000 kronor.

26:o) **Tillsyn över sparbankernas förvaltning.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, sid. 36), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillsyn över sparbankernas förvaltning* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 210,000 kronor.

27:o) **Stämpelomkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, sid. 36 och 37), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stämpelomkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 305,000 kronor.

28:o) **Kostnader för årlig taxering. Särskild ersättning för debitering av värnskatt.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 38 och 39, sid. 37) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

29:o) **Särskild ersättning till indrivningsförrättare.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, sid. 38), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 50,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskild ersättning till indrivningsförrättare* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

30:o) **Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden. Observations- och uppbördsprocenter m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 41 och 42, sid. 38) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden* 1,000 kronor;

b) till *Observations- och uppbördsprocenter m. m.* 12,000 kronor.

Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.

31:o) **Ersättning till städerna för mistad tolag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, sid. 39) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 6,000,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till städerna för mistad tolag* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 5,000,000 kronor.

32:o) **Städers friheter. Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 44 och 45, sid. 39) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Städers friheter* ett förslagsanslag av 40,000 kronor;

b) till *Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel* ett anslag av 3,100,000 kronor.

33:o) **Vederlag för nedlagda utskänkingsrättigheter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, sid. 39) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 14,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vederlag för nedlagda utskänkingsrättigheter* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 12,000 kronor.

34:o) **Ersättning för skattefrälseräntor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, sid. 40) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 18,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för skattefrälseräntor* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

35:o) **Bidrag till skattetyngda kommuner.** Kungl. Maj:t har (punkt 48, sid. 40 och 41) föreslagit riksdagen att *dels* till Bidrag till skattetyngda kommuner för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 20,000,000 kronor, *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att under år 1943 av anslaget använda ett belopp av högst 500,000 kronor för beredande av understöd åt synnerligt skattetyngda kommuner med avvikelse från de i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) stadgade grunderna beträffande dylikt understöd.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp.

Vid uppskattningen av anslagsbehovet för nästa budgetår har räknats med att staten jämväl under år 1943 bör lämna de hårdast skattetyngda kommunerna särskilda utjämningsbidrag efter i stort sett samma grunder som föregående år. Jämväl det av Kungl. Maj:t begärda bemyndigandet har oförändrad innebörd.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *E. Hage m. fl.* (I: 161) och den andra inom andra kammaren av herr *L. E. Andersson* i Hedensbyn *m. fl.* (II: 232), vari hemställts, att riksdagen måtte, utöver i statsverkspropositionen nu upptagna belopp, för skatteutjämning uppföra ett lämpligt belopp, förslagsvis 2 miljoner kronor, för att — på sätt, som i motionerna antytts eller i övrigt bestämmes — åstadkomma en mera tillfredsställande skattelättnad främst för de allra hårdast skattetyngda kommunerna.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 161.

Utskottet.

Enligt gällande förordning om understöd åt synnerligen skattetyngda kommuner må under vissa förutsättningar understöd utgå med det belopp, som

erfordras för att skattetrycket må kunna lättas med 30, 40 eller 50 procent beroende på dess storlek. Då särskilda skäl därtill föranleda, kan Kungl. Maj:t dels bevilja högre understöd än de sålunda bestämda, dels ock giva dispens från vissa eljest gällande villkor för understödet, dock ej med avseende å högre belopp för ett och samma år än 3,000,000 kronor.

Till grund för understödets uträkning ligger ett *beräknat* skattetryck, som framkommer efter granskning av kommunernas inkomst- och utgiftsstatistiska sammandrag av deras räkenskaper för det år understöden avse. Därest exempelvis för utgift, som enligt normal hushållning bort bestridas med lån, i stället beretts täckning med uttaxerade medel eller med lån, för vilket beräknats en förhållandevis för kort amorteringstid, föranleder detta en omräkning av skattetrycket.

Enligt vad utskottet inhämtat ha understöd kunnat lämnas i sådan omfattning, att det beräknade skattetrycket icke i något fall överstigit 20 kronor per skattekrone. Ovannämnda till Kungl. Maj:ts förfogande stående belopp av 3,000,000 kronor har under senare år endast delvis behövt tagas i anspråk.

Ett av de villkor, från vilka Kungl. Maj:t enligt ovannämnda förordning icke kan meddela dispens, är, att skattetrycket i medeltal under det löpande och de två nästföregående åren överstigit 10 kronor per skattekrone. För att dock bereda Kungl. Maj:t möjlighet att giva bidrag även i vissa fall då skattetrycket, efter att ha varit lägre, undergår en plötslig stegring, har riksdagen brukat lämna Kungl. Maj:t särskilt bemyndigande att med visst belopp, för närvarande 500,000 kronor, bereda understöd med avvikelser från de i förordningen stadgade grunderna. Dylika bemyndiganden ha under senare år icke behövt utnyttjas.

Utskottet vill i detta sammanhang jämväl erinra om att kommunalskatteberedningens väntade förslag rörande den kommunala skatteutjämningen är att emotse under innevarande år. Enligt vad utskottet under hand inhämtat rörande riktlinjerna för detta förslag avses att åstadkomma skatteutjämning dels indirekt genom överflyttande av vissa utgifter på statsverket och genom jämkning i gällande statsbidragsgrunder, dels ock genom direkta understöd. Inom beredningen uppgjorda kalkyler synas utvisa, att uttaxering med högre belopp än 15 kronor per skattekrone efter genomförande av nu föreliggande preliminära förslag skall behöva förekomma i ett avsevärt lägre antal kommuner än för närvarande.

Frågan om åstadkommande av en förbättring i de synnerligen skattetyngda kommunernas läge är enligt utskottets mening av utomordentlig betydelse. Utskottet, som förutsätter, att Kungl. Maj:t bereder de hårdast skattetyngda kommunerna lättnad i möjligaste mån, är icke berett att på det motionsvis framställda yrkandet föreslå, att avsteg göres från de grundsatser, som hittills följts vid bidragens bestämmande, helst som ett sakkunnigförslag i ämnet inom kort är att förvänta. Utskottet förutsätter därvid att den fortsatta behandlingen av skatteutjämningsfrågan i görligaste mån påskyndas.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 161 och II: 232 till *Bidrag till skattetyngda kommuner* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 20,000,000 kronor;

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag bemyndiga Kungl. Maj:t att under år 1943 av anslaget använda ett belopp av högst 500,000 kronor för beredande av understöd åt synnerligt skattetyngda kommuner med avvikelse från de i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) stadgade grunderna beträffande dylikt understöd.

Diverse.

36:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Generaltullstyrelsens delfond. Statens intressekontor. Bidrag till erkända skatteförmedlingskassor.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 49—52, sid. 41—43) avger utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

37:o) **Staten åliggande kommunala och andra utskylder. Bidrag till vissa internationella byråer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 53 och 54, sid. 43) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Staten åliggande kommunala och andra utskylder* 1,000 kronor;

b) till *Bidrag till vissa internationella byråer* 8,000 kronor.

38:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Kungl. Maj:t har (punkt 55, sid. 43 och 44) föreslagit riksdagen att till Kommittéer och utredningar genom sakkunniga för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 200,000 kronor. Härjämte ha å tilläggsstat till nämnda riksstat anvisats 250,000 kronor för ändamålet.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

39:o) **Fortlöpande konsumtionsundersökningar. Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 56 och 57, sid. 44) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

a) till *Fortlöpande konsumtionsundersökningar* ett förslagsanslag av 27,000 kronor;

b) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

40:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, sid. 44) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 11,000 kronor.

41:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, sid. 45) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 240,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 220,000 kronor.

42:o) **Kristillägg.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 60, sid. 45) avger utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 23 mars 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Torsten Ström, Lindström, Bernhard Nilsson, Sven Larsson, Heiding, Magnusson, friherre De Geer, Gustaf Ivar Anderson, Åqvist* och *Ekströmer*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Ward, Persson* i Falla, *Isacsson, Hansson* i Rubbestad, *Andersson* i Södergård och *Åkerström*.